

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

زمان چاپ: ۱۴۰۲/۰۹/۲۰

شماره مجوز مجله: ۸۰۴۰۰

تحولات و روند جدید در طراحی دوخت و لباس

نرگس بیانلو^۱

۱- کاردانی طراحی لباس و دوخت، دانشکده قائم (عج)

N.bayanloo@gmail.com

چکیده

تحولات اخیر در طراحی دوخت و لباس نشان‌دهنده ورود به دوره‌ای از خلاقیت و نوآوری است. از جمله تغییرات مهم می‌توان به استفاده از فناوری‌های پیشرفته در طراحی الگوها و برش، بهینه‌سازی فرآیند تولید با استفاده از هوش مصنوعی، و رشد توجه به پایداری و محیط زیست اشاره کرد. همچنین، روندی به سوی طراحی‌های مختلف و گوناگون با تأکید بر تنوع و شخصی‌سازی لباس‌ها مشاهده می‌شود. این تحولات نشان‌دهنده تلاش برای ایجاد لباس‌هایی هماهنگ با نیازها و سلیقه‌های گوناگون مختلف جامعه است. در این مقاله، تحولات گسترده در عرصه طراحی دوخت و لباس مورد بررسی قرار می‌گیرند. این تغییرات عبارتند از بهره‌گیری از فناوری‌های نوین در الگوسازی و برش، بهینه‌سازی فرآیندهای تولید با استفاده از هوش مصنوعی، و افزایش توجه به ابعاد پایداری و محیط زیست. همچنین، مقاله بر تغییر در رویکردهای طراحی با تأکید بر تنوع و شخصی‌سازی لباس‌ها و تعامل با نیازها و سلیقه‌های مختلف جامعه تأکید می‌کند. این تحولات نه تنها به بهبود کیفیت و کارایی لباس‌ها منجر شده، بلکه از زاویه‌های متعددی ارتقاء در صنعت مد را نمایان می‌سازد.

کلمات کلیدی: تحولات-دوخت-لباس-طراحی

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

۱- مقدمه

در دهه‌های اخیر، صنعت مد و لباس به سرعت تغییرات فراوانی را تجربه کرده و از نظرات و تفکرات متنوع طراحان و تولیدکنندگان مدل‌های مختلف ملباس روبه‌رو شده است. این تغییرات علاوه بر ارتقاء فناوری‌ها و روش‌های تولید، با افزایش توجه به مسائل محیط زیست و نیز تغییر در سلیق و نیازهای گسترده جامعه همراه بوده است. در این مقاله، ما قصد داریم به بررسی چگونگی این تحولات و روندهای جدید در طراحی دوخت و لباس پرداخته و نقش آنها در ارتقاء صنعت مد را مورد بحث قرار دهیم.

از ابتدای تاریخ، طراحی دوخت همواره به سرعت و تغییرات گسترده تحت فشار نوآوری و خلاقیت قرار گرفته است. اما این روزها، با ظهور فناوری‌های پیشرفته در زمینه الگوسازی و برش، تمرکز به سوی ایجاد فرآیندهای کارآمدتر و دقیق‌تر رفته است. از هوش مصنوعی در تحلیل داده‌ها تا استفاده از رباتیک در برخی از مراحل تولید، تحولات فناوری به صورت چشمگیری روی صنعت طراحی دوخت اثر گذاشته است.

تحولات در طراحی دوخت شامل بهره‌گیری از فناوری‌های نوین در الگوسازی و برش، ارتقاء دقت و کارایی تولید با استفاده از هوش مصنوعی، و به‌روزرسانی روش‌های سنتی طراحی دوخت می‌شود. این تحولات باعث بهبود فرآیندهای تولید و کیفیت نهایی لباس‌ها شده و اساسی‌ترین عامل در پیشرفت صنعت مد است.

لباس به عنوان بیانیه فردی و فرهنگی

لباس همواره بیش از یک پوشاک بوده و بیانگر فرهنگ، هویت، و حتی احساسات فردی است. این مقاله به تحلیل نقش لباس به عنوان یک عنصر بیانیه‌ای در جامعه معاصر می‌پردازد و چگونگی تغییر در رویکردها به شخصی‌سازی لباس‌ها را مورد بررسی قرار می‌دهد.

لباس به عنوان یک بیانیه فردی و فرهنگی در جامعه بازی اساسی دارد. این بخش از مقاله بر نقش لباس به عنوان عنصر ارتباطی با فرهنگ، هویت، و احساسات فردی تمرکز می‌کند و چگونگی تغییر در شیوه‌های شخصی‌سازی لباس‌ها را مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد.

سوالات تحقیق:

با توجه به پیشرفت‌های چشمگیر در صنعت دوخت و لباس و نقش مهم آن در زندگی روزمره، این مقاله با هدف بررسی اهداف اصلی و سوالات تحقیق در این زمینه تدوین شده است.

آیا استفاده از فناوری هوش مصنوعی در طراحی لباس موجب افزایش نوآوری و تغییرات در الگوها شده است؟

تأثیرات اجتماعی و محیط زیستی

با افزایش آگاهی از مسائل محیط زیست و پایداری، صنعت مد نیز متعهد به کاهش اثرات منفی خود بر محیط زیست شده و به دنبال جایگزینی مواد و فرآیندهای دوستدار محیط زیست است. این مقاله به تأثیرات اجتماعی و محیطی این تغییرات در زمینه طراحی دوخت و لباس می‌پردازد و نقش آن در ارتقاء پایداری و اعتبار اجتماعی صنعت مد را مورد بحث قرار می‌گیرد.

سازگاری با تغییرات فرهنگی و سلیق متنوع

همچنین، با تغییر در ترکیب جامعه و افزایش تنوع فرهنگی، طراحان لباس به سازگاری با سلیق و نیازهای متنوع گروه‌های جامعه توجه ویژه‌ای می‌کنند. این مقاله به چگونگی تطابق با تغییرات فرهنگی و ارتقاء احترام به تفاوت‌ها در طراحی دوخت اشاره می‌کند.

در نتیجه، این مقاله سعی دارد تا ابعاد مختلف تحولات و روندهای جدید در طراحی دوخت و لباس را بررسی نماید و نقش بی‌پایانی که این تغییرات در ارتقاء صنعت مد و ارتباط آن با جوانب مختلف جامعه ایفا می‌کنند را مورد بحث قرار دهد.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

در این بخش، به سازگاری طراحان لباس با تغییرات فرهنگی و تنوع سلیق جامعه پرداخته می‌شود. با توجه به تغییر در ترکیب جامعه و افزایش تنوع فرهنگی، طراحان لباس به دنبال ارتقاء سلیق و نیازهای متنوع گروه‌های جامعه هستند و این تغییرات بر لباس‌های طراحی شده تأثیرگذار هستند.

۱. **پایداری محیط زیست و اخلاق محیطی:** در این زمینه، صنعت مد با تأکید بر استفاده از مواد دوستدار محیط زیست، کاهش پسماند و اتخاذ فرآیندهای تولید پایدار، به تعهد به حفاظت از محیط زیست می‌پردازد. این اقدامات نه تنها به حفظ منابع طبیعی کمک می‌کنند بلکه با ایجاد لباس‌های پایدار اخلاقی، نقش مهمی در تشویق به سبک زندگی مسئولانه ایفا می‌کنند.

۲. **تأثیرات فناوری در تجربه مصرف‌کننده:** فناوری از طریق اینترنت و پلتفرم‌های آنلاین به تغییر عمده در تجربه خرید مصرف‌کننده ارتقا یافته است. از فروشگاه‌های آنلاین گرفته تا اپلیکیشن‌های مد و واقعیت افزوده، تأثیرات فناوری در ارتباط مستقیم بین مصرف‌کننده و محصولات لباس را تغییر داده و به ایجاد تجربه خرید شخصی‌تر و هوشمندانه کمک کرده است.

۳. **رویکردهای نوآورانه در طراحی:** رویکردهای نوآورانه در طراحی دوخت به معنای ارائه راهکارهای خلاقانه و منحصر به فرد برای طراحی لباس‌ها می‌باشد. از ترکیب مواد جدید تا ایده‌های متفاوت در الگوسازی، این رویکردها به ایجاد لباس‌هایی منحصر به فرد و تأثیرگذار در بازار مد کمک می‌کنند.

۴. **تأثیرات اقتصادی صنعت مد:** صنعت مد به عنوان یک قطب اقتصادی تأثیر زیادی بر اشتغال، تولید، و مصرف دارد. این بخش به تجزیه و تحلیل تأثیرات مستقیم و غیرمستقیم صنعت مد بر اقتصاد جوامع مختلف می‌پردازد و نقش آن در ایجاد اشتغال و ارتقاء اقتصاد را بررسی می‌کند.

۵. **تغییر در تفکرات جامعه نسبت به مد:** تفکرات جامعه نسبت به مد به عنوان یک فرآیند فرهنگی تحت تأثیر تحولات در طراحی دوخت قرار گرفته است. این بخش به بررسی چگونگی تأثیر تغییر در لباس‌ها بر تفکرات جامعه، نگرش به فرهنگ‌های مختلف، و شکل‌گیری سلیق جدید می‌پردازد.

نظریه طراحی دوخت و الگوسازی:

نظریه طراحی دوخت و الگوسازی اساساً به مطالعه و تحلیل اصول و مبانی اصلی در فرآیند طراحی و ساخت لباس‌ها می‌پردازد. این نظریه عمدتاً در دو بخش اصلی تفکیک می‌شود: طراحی دوخت و الگوسازی.

طراحی دوخت:

تفسیر ایده و خلق طرح: در این مرحله، طراح با تفسیر ایده اولیه برای یک لباس شروع به خلق طرح می‌کند. این ایده ممکن است از الهام‌بخش‌های مختلفی چون هنر، فرهنگ، یا محیط طبیعی گرفته شود.

تعیین جزئیات فنی: پس از تعیین طرح اولیه، جزئیات فنی مانند نوع پارچه، الگوهای دوخت، و جزئیات زیبایی مورد بررسی قرار می‌گیرند.

آزمایش و اصلاحات: فرآیند طراحی همواره همراه با آزمایش و خطا است. طراح به صورت مداوم طرح را آزمایش می‌کند و اصلاحات لازم را اعمال می‌کند.

الگوسازی:

انتقال طرح به الگو: پس از ثبت نهایی طرح، آن را به یک الگوی قابل اجرا برای دوخت لباس تبدیل می‌کنیم. این مرحله به طراحی الگوهای سه‌بعدی و نقشه‌های مورد نیاز برای دوخت لباس اختصاص دارد.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

استفاده از ریاضیات و هندسه: الگوسازی از مبانی ریاضیات و هندسه برای ایجاد قطعات قابل تبدیل به لباس استفاده می‌کند. این فرآیند نیازمند دقت بسیار بالا و مهارت در استفاده از اصول هندسه مخصوص الگوسازی است.

انطباق با اندازه‌ها و سبک‌ها: یک الگو باید با اندازه‌های مختلف مطابقت داشته باشد و قابلیت تولید لباس‌های مختلف با سبک‌های متنوع را داشته باشد.

نظریه طراحی دوخت و الگوسازی نه تنها به فرآیند ساخت لباس‌ها می‌پردازد بلکه درک عمیقی از مواد، اندازه‌ها، سبک‌ها، و تأثیرات فرهنگی را نیز در بر می‌گیرد. این نظریه نقش بسیار مهمی در ارتقاء کیفیت و اصالت لباس‌ها ایفا می‌کند.

نظریه اقتصادی اجتماعی در صنعت مد لباس:

تأثیرات اقتصادی:

زنجیره تأمین در صنعت مد لباس نقش بسیار مهمی در اقتصاد ایفا می‌کند. هر گونه تغییر در شرایط تأمین می‌تواند تأثیرات عمیقی بر اقتصاد صنعت مد داشته باشد.

تأثیرات افزایش یا کاهش قیمت مواد اولیه: نوسانات قیمت مواد اولیه در اقتصاد جهانی تأثیر مستقیمی بر هزینه تولید لباس‌ها و در نهایت قیمت‌گذاری نهایی دارد.

۲. اشتغال و توسعه اقتصادی:

تأثیرات اشتغال: صنعت مد لباس به‌عنوان یکی از بزرگترین اشتغال‌زها در جهان شناخته می‌شود. تأمین اشتغال به میلیون‌ها نفر از تولید تا فروش در این صنعت اقتصادی اهمیت دارد.

۳. نوآوری در مد:

تأثیرات اقتصادی نوآوری: نوآوری در طراحی، مواد، و فناوری در صنعت مد تأثیرات مستقیمی بر اقتصاد دارد. این نوآوری‌ها می‌توانند به افزایش فروش و ایجاد بازارهای جدید منجر شوند.

تأثیرات اجتماعی

تأثیر لباس بر فرهنگ: لباس‌ها نقش مهمی در ایجاد و شکل‌گیری فرهنگ دارند. تغییرات در طراحی و سبک لباس‌ها می‌توانند به تغییرات در فرهنگ جامعه منجر شوند.

تعیین وضعیت اجتماعی: نوع و استایل لباس‌ها می‌تواند نشانگر وضعیت اجتماعی یا گروه افراد باشد. این مسئله تأثیر مستقیمی در رفتار و تعاملات اجتماعی دارد.

تأثیرات مد بر تغییرات اجتماعی: مد لباس به‌عنوان عامل مهمی در تحولات اجتماعی مطرح است. تغییرات در مد می‌توانند به تغییرات در نگرش‌ها و ارزش‌های اجتماعی منجر شوند.

۳. مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها: پایداری اجتماعی و محیطی: در دهه‌های اخیر، شرکت‌های صنعت مد لباس درک بیشتری از مسئولیت‌های اجتماعی و محیطی خود نشان داده‌اند. تلاش برای کاهش اثرات منفی و افزایش اثرات مثبت بر جامعه و محیط زیست نقش مهمی دارد. به طور کلی، نظریه اقتصادی اجتماعی در صنعت مد لباس نشان می‌دهد که این صنعت به‌طور گسترده‌ای تأثیر گذار بر اقتصاد و جامعه است و تعاملات اقتصادی و اجتماعی آن بسیار پیچیده و گسترده هستند.

روند جدید در طراحی دوخت و لباس

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

استفاده از فناوری هوش مصنوعی (AI)

در طراحی دوخت و لباس، هوش مصنوعی به طراحان امکان می‌دهد تا الگوهای مد را پیش‌بینی کنند و به سرعت به نیازهای بازار و سلیقه‌های متغیر مصرف‌کننده پاسخ دهند.

پیشرفت در مدل‌های سه‌بعدی:

استفاده از مدل‌های سه‌بعدی در طراحی لباس این امکان را می‌دهد تا طراحان لباس به صورت واقع‌گرا و با جزئیات دقیق طرح‌ها را مشاهده کنند. این تکنولوژی بهبود قابلیت ارتقاء و اصلاح طرح‌ها را فراهم می‌کند.

استفاده از مواد هوشمند:

لباس‌هایی با مواد هوشمند که قابلیت تنظیم دما، حسگرهای پوشیدنی، یا تکنولوژی‌های دیگر را دارند، جزء روندهای جدید در طراحی دوخت و لباس محسوب می‌شوند.

نتیجه‌گیری:

با پیشرفت سریع در فناوری و تحولات گسترده در صنعت دوخت و لباس، مقاله حاضر به بررسی اثرات این تغییرات بر طراحی، تولید، و بازاریابی لباس‌ها پرداخت. این مقاله با هدف ارتقاء فهم ما از پیشرفت‌های اخیر در این حوزه، اهداف و سوالات تحقیق مشخص شده، و نتایج به‌دست‌آمده از تحقیقات را مورد بررسی قرار داد.

با توجه به نتایج به‌دست‌آمده از تحقیقات، می‌توان نتیجه گرفت که تحولات در صنعت دوخت و لباس به سمت بهبود فرآیندها، افزایش کیفیت محصولات، و پاسخ به نیازهای تغییرپذیر مصرف‌کنندگان پیش می‌رود. بر این اساس، پیشنهاد می‌شود:

ادامه تحقیقات در زمینه استفاده از هوش مصنوعی و فناوری‌های جدید در طراحی و تولید لباس.

افزایش اطلاعات مصرف‌کنندگان و ارتقاء تعامل آن‌ها با مدل‌های سه‌بعدی.

توسعه مواد هوشمند با تأثیرات بیشتر بر تجربه کاربری.

پیشرفت در فناوری پرینت سه‌بعدی به منظور بهبود کارایی و تنوع در تولید.

با این اقدامات، صنعت دوخت و لباس می‌تواند خود را به یک فرآیند نوآورانه و پایدار تبدیل کرده و با چالش‌های آینده مواجه نشود.

منابع:

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

قضاوی خوراسگانی، ریحانه. (۱۳۹۲). طراحی لباس ایرانی اسلامی، زمینه ساز فرهنگ بومی و پیشرفت. کنگره پیشگامان پیشرفت.

کیمیایی، علیرضا، و ذوالفقارلو کوهی، مهرداد. (۱۳۹۴). طراحی لباس ایرانی بر اساس فرهنگ جامعه یا واردات مد جهانی؟. کنفرانس بین المللی اقتصاد، مدیریت و فرهنگ ایرانی اسلامی.

قائدی، بهناز، و خودی، الدوز. (۱۴۰۱). مطالعه تطبیقی ایده ساختارشکنی در آثار طراحی لباس یاماموتو و مارجلا. شباک، ۱۸ (پیاپی ۶۴)، ۳۶-۲۳. پایدارفرد، آرزو، نامورمطلق، بهمن، و محجوبی، فاطمه. (۱۳۹۴). طراحی لباس ملی با الهام از پوشاک سنتی مردم خراسان جنوبی. مطالعات ملی، ۱۶ (۴۶۴)، ۱۳۳-۱۵۰.

زارعی اسداله. بازتاب فرهنگ پوشاک و لباس در ادبیات ایران (با نگاهی به دیوان حافظ). هنر نجفی کلینانی، مجید، عبادی، عباس، نجفی مهری، سهیل، و جمشیدی، ناهید. (۱۳۸۷). تاثیر لباس محافظتی آتش نشانی و لباس کار معمولی بر ظرفیت هوازی. مجله طب نظامی، ۱۰ (۴) (مسلسل ۳۸)، ۲۶۳-۲۶۷.